

Î N C H E I E R E

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală și Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Schirca Tudor și Schircă Svetlana prin intermediul reprezentantului, avocatul Fală Nicolae,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Schirca Tudor și Schircă Svetlana împotriva băncii comerciale „Banca Socială” societate pe acțiuni, intervenienți accesorii societatea cu răspundere limitată „Octa-Dam” și notarul privat Alexandru Stahurschi privind constatarea nulității absolute a grupului de contracte,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Schirca Tudor și Schircă Svetlana, casate hotărîrea și încheierea Judecătoriei Ungheni din 16 iulie 2015 și pronunțată o nouă hotărîre, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 24 octombrie 2014, Schirca Tudor și Schircă Svetlana s-au adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva BC „Banca Socială” SA, intervenienți accesorii SRL „Octa-Dam” și notarul privat Alexandru Stahurschi privind constatarea nulității absolute a grupului de contracte.

În motivarea acțiunii Schirca Tudor și Schircă Svetlana au indicat că, la 29 mai 2009 au încheiat cu BC „Banca Socială” SA, filiala Ungheni cîte patru contracte de fidejusiune, pînă la data executării de către debitorul SRL „Octa-Dam” a obligațiilor sale ce reies din contractele de credit anexate la dosar.

Afirmă că, contractele de fidejusiune enunțate au avut ca obiect garantarea contractelor de credit încheiate între BC „Banca Socială” SA, filiala Ungheni și SRL „Octa-Dam” și, anume garantarea contractelor de credit: nr. 08/2009 din 29.05.2009, suma creditului fiind de 500 000 lei, cu termenul de rambursare 29.05.2012; nr. 09/2009 din 29.05.2009, suma creditului fiind de 1 500 000 lei, cu termenul de rambursare 29.05.2013; n/î 19/2009 din 07.08.2009, suma creditului fiind de 2 500 000 lei, cu termenul de rambursare 07.08.2013 și nr.11/2010 din

08.04.2010, suma creditului fiind de 700 000 lei, cu termenul de rambursare 08.04.2015.

Susțin că, contractele de credit sus-indicate au fost accesate de către SRL „Octa-Dam” în vederea cumpărării a câtorva imobile și a utilajului și materialelor de construcție, fapt expres stipulat în respectivele contracte, astfel: potrivit pct. 1.2 din contractul de credit nr. 19/2009 din 07.08.2009, creditul a fost acordat pentru procurarea încăperii comerciale nr.006 „Restaurantul”, cu suprafața de 353,1 m.p. și a încăperii comerciale „Magazinul Chimie și Gospodărie”, cu suprafața de 47,5 m.p., amplasate în or. Ungheni, str. M.Sadoveanu 4, la prețul total de 2 000 000 lei, precum și a bunurilor mobile: utilaj frigorific și mobilă la prețul total de 500 000 lei; potrivit pct. 1.2 din contractul de credit nr. 08/2009 din 29.05.2009, creditul a fost acordat pentru procurarea încăperii comerciale magazinul „Alimentara”, cu suprafața de 46,2 m.p., situat pe adresa or. Ungheni, str. M.Sadoveanu, 4/4, cu numărul cadastral 9201102.128.03.004 și a încăperii comerciale magazinul „Materiale de construcție”, cu suprafața de 132 m.p., situat pe adresa or. Ungheni, str. M.Sadoveniu, 4/1, cu numărul cadastral 9201102.128.03.001; potrivit pct. 1.2 din contractul de credit nr. 09/2009 din 29.05.2009, creditul a fost acordat pentru procurarea încăperii comerciale magazinul „Alimentara”, cu suprafața de 46,2 m.p., situat pe adresa or. Ungheni, str. M.Sadoveanu, 4/4, cu numărul cadastral 9201102.128.03.004 și a încăperii comerciale magazinul „Materiale de construcție”, cu suprafața de 132 m.p., situat pe adresa or.Ungheni, str. M. Sadoveniu, 4/1, cu numărul cadastral 9201102.128.03.001; potrivit pct. 1.2 din contractul de credit nr.11/2010 din 08.04.2010, creditul a fost acordat în vederea procurării utilajului și a materialelor de construcție.

Au mai indicat reclamantii că, după încheierea contractelor de credit vizate, în vederea realizării cauzei acestor contracte, între SRL „Octa-Dam” și ÎI „Rotaru Vasile”, reprezentată de Șchircă Svetlana au fost încheiate următoarele contracte de vânzare-cumpărare: contractul de vânzare-cumpărare din 01 iunie 2009, prin care SRL „Octa-Dam” a cumpărat de la ÎI „Rotaru Vasile” încăperea nelocativă nr.1, cu suprafața totală de 132 m.p, cu nr.cadastral 9201102.128.03.001, amplasată în or. Ungheni, str. M.Sadoveanu, 4 și încăperea nelocativă nr.4, cu suprafața totală de 46,2 m.p., cu nr.cadastral 9201102.128.03.004, amplasată în or.Ungheni, str. M.Sadoveanu, 4. Prețul respectivelor încăperi, cu gradul de finisare 93 % a constituit suma de 2 000 000 lei, contractul fiind autentificat de notarul privat Alexandru Stahurschi și contractul de vânzare-cumpărare din 07 august 2009, prin care SRL „Octa- Dam” a cumpărat de la ÎI „Rotaru Vasile” încăperea nelocativă nr.2, cu suprafața totală de 47,5 m.p., cu nr.cadastral 9201102.128.03.002, amplasată în or.Ungheni, str.M. Sadoveanu, 4 și încăperea nelocativă nr.6, cu suprafața totală de 353,1 m.p., cu nr. cadastral 9201102.128.03.006, amplasată în or.Ungheni, str. M.Sadoveanu, 4. Prețul respectivelor încăperi, cu gradul de finisare 93 % a constituit suma de 2 000 000 lei, contractul fiind autentificat de notarul privat Alexandru Stahurschi.

La fel, au invocat și faptul că, Șchircă Svetlana reprezentînd ÎI „Rotaru Vasile” în baza procurii din 18 martie 2009, autentificată de către notarul privat Stahurschi Alexandru, a fost împuternicită să reprezinte interesele legale ale

întreprinderii și să vîndă la preț pe care-l va considera potrivit imobilul amplasat în or.Ungheni, str. M.Sadoveanu, 4, cu nr.cadastral 9201102.128.03 și imobilul din or.Ungheni, str.M. Viteazul, f/n, cu nr.cadastral 9201102.450, cu dreptul de a semna contractele sus-indicate.

Consideră că, nulitatea absolută a contractelor de vânzare-cumpărare a imobilelor încheiate între ÎI „Rotaru Vasile” și SRL „Octa-Dam” este evidentă pe motiv că, Șchircă Svetlana a fost împuternicită să dispună doar de bunul imobil din or.Ungheni, str.M. Sadoveanu, 4, cu nr.cadastra 9201102.128.03 și de bunul imobil din str.Mihai Viteazul, f/n, cu nr.cadastral 9201102450, pe cînd la caz, reprezentanta ÎI „Rotaru Vasile” a înstrăinat debitorului creanței de bază, garantate cu fidejusiune, imobilele încăperi comerciale: magazinul „Alimentar”; magazinul „Materiale de construcție”; încăperea nelocativă cu suprafața de 353,1 m.p. și încăperea nelocativă cu suprafața de 47,5 m.p..

Din considerentul că, reprezentanta ÎI „Rotaru Vasile” avea dreptul de a înstrăina doar terenul cu nr.cadastral 9201102.128.03, pe care sunt amplasate bunurile imobile cu nr.cadastrale 9201102.128.03.004, 9201102.128.03.002, 9201102.128.03.001 și nu încăperile comerciale propriu-zise, deoarece acestea conform datelor din registrul cadastral sunt și au fost la momentul încheierii contractelor de vânzare-cumpărare, bunuri imobile distincte de terenul pe care sunt construite, a fost sesizată instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Solicită reclamanții Schirca Tudor și Schircă Svetlana, constatarea nulității absolute a contractelor de vânzare-cumpărare din 01.06.2009 și 07.08.2009; constatarea nulității absolute a contractelor de credit nr.08/2009 din 29.05.2009; nr.09/2009 din 29.05.2009; nr. 19/2009 din 07.08.2009; constatarea nulității absolute a contractelor de fidejusiune nr.02 din 29.05.2009, nr.05 din 29.05.2009, nr. 02 din 07.08.2009 și nr. 01 din 08.04.2010, încheiate între Șchircă Svetlana și BC „Banca Socială” SA, precum și a contractelor de fidejusiune nr.03 din 29.05.2009, nr.06 din 29.05.2009, nr.03 din 07.08.2009 și nr.02 din 08.04.2010, încheiate între Șchirca Tudor și BC „Banca Socială” SA, care garantează contractele de credit sus-enunțate. La fel, au solicitat și constatarea încetării de drept a contractelor de fidejusiune nr.02 din 29.05.2009, nr.05 din 29.05.2009, nr.02 din 07.08.2009 și nr.01 din 08.04.2010, încheiate între Șchircă Svetlana și BC „Banca Socială” SA, precum și a contractelor de fidejusiune nr.03 din 29.05.2009, nr.06 din 29.05.2009, nr.03 din 07.08.2009 și nr.02 din 08.04.2010, încheiate între Șchirca Tudor și BC „Banca Socială” SA.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 16 iunie 2015, în proces, în calitate de intervenient accesoriu a fost atras notarul Stahurschi Alexandru (vol.I,f.d.91).

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 16 iulie 2015, procesul civil în partea constatării nulității absolute a contractelor de vânzare-cumpărare din 01.06.2009 și 07.08.2009 a fost încetat, pe motiv că, nu se admite o nouă adresare în judecată a lui Șchirca Tudor și Șchircă Svetlana împotriva aceluiași pîrîți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri (vol.I,f.d.120).

Prin hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 16 iulie 2015, s-a respins cererea privind constatarea nulității absolute a contractelor de credit nr.08/2009 din 29.05.2009, nr.09/2009 din 29.05.2009 și nr.19/2009 din 07.08.2009. S-a respins

cerința privind constatarea nulității absolute a contractelor de fidejusiune nr.02 din 29.05.2009, nr.05 din 29.05.2009, nr.02 din 07.08.2009 și nr.01 din 08.04.2010, încheiate între Șchircă Svetlana și BC „Banca Socială” SA, precum și a contractelor de fidejusiune nr.03 din 29.05.2009, nr.06 din 29.06.2009, nr.03 din 07.08.2009 și nr.02 din 08.04.2010, încheiate între Șchirca Tudor și BC „Banca Socială” SA, care garantează contractele de credit nr.08/2009 din 29.05.2009, nr.09/2009 din 29.05.2009 și nr.19/2009 din 07.08.2009. S-a respins cerința privind constatarea încetării de drept a contractelor de fidejusiune nr.02 din 29.05.2009, nr.05 din 29.05.2009, nr.02 din 07.08.2009 și nr.01 din 08.04.2010, încheiate între Șchircă Svetlana și BC „Banca Socială” SA, precum și a contractelor de fidejusiune nr.03 din 29.05.2009, nr.06 din 29.05.2009, nr.03 din 07.08.2009 și nr.02 din 08.04.2010, încheiate între Șchirca Tudor și BC „Banca Socială” SA (vol.I,f.d.122).

Nefiind de acord cu hotărîrea enunțată, Schirca Tudor și Schircă Svetlana au declarat apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2016, a fost admis apelul declarat de către Schirca Tudor și Schircă Svetlana, casate hotărîrea și încheierea Judecătorei Ungheni din 16 iulie 2015 și pronunțată o nouă hotărîre, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Schirca Tudor și Schircă Svetlana a fost respinsă ca neîntemeiată (vol.I,f.d.224).

Invocînd ilegalitatea deciziei enunțate, la 03 mai 2016, Schirca Tudor și Schircă Svetlana prin intermediul reprezentantului, avocatul Fală Nicolae a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2016, cu remiterea cauzei la rejudecare în primă instanță, ori pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea privind constatarea nulității absolute a grupului de contracte să fie admisă în sensul declarat.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel s-a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

În rezultat, instanțele ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțînd hotărîri ilegale și neîntemeiate de respingere a acțiunii, astfel fiindu-le încălcat în mod direct dreptul lor la judecarea în mod echitabil a cauzei (vol.II,f.d.2-13).

La 04 iulie 2016, BC „Banca Socială” SA prin intermediul reprezentantului, Barbărasă Natalia a prezentat referință la recursul declarat de către Schirca Tudor și Schircă Svetlana, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia, solicitînd respingerea recursului ca inadmisibil.

Susține reprezentantul intimatului că, recurenții Schirca Tudor și Schircă Svetlana nu au invocat careva temeiuri care să se încadreze în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, considerînd decizia instanței de apel întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată a fost pronunțată la 16 februarie 2016 (vol.I,f.d.224) și recepționată de către recurenții Schirca Tudor și Schircă Svetlana, cît și de reprezentantul acestora, avocatul Fală Nicolae la data de 02 martie 2016, ceea ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la dosar (vol.I,f.d.f.d.250,252-253), iar recursul a fost depus la 03 mai 2016 (vol.II,f.d.2).

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de către Schirca Tudor și Schircă Svetlana prin intermediul reprezentantului, avocatul Fală Nicolae a fost declarat în termen.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii și a referinței depuse de către BC „Banca Socială” SA, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Schirca Tudor și Schircă Svetlana prin intermediul reprezentantului, avocatul Fală Nicolae, urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului enunțat prevede expres că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub aspectul acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Schirca Tudor și Schircă Svetlana prin intermediul reprezentantului, avocatul Fală

Nicolae, este declarativ, or, acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Mai mult decât atât, călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Schirca Tudor și Schircă Svetlana prin intermediul reprezentantului, avocatul Fală Nicolae, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Cele relatate mai sus derivă și din dispoziția articolului 13 din Convenția Europeană, care reglementează expres că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea c. Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII, c. Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991 și c. Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Schirca Tudor și Schircă Svetlana prin intermediul reprezentantului, avocatul Fală Nicolae, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Schirca Tudor și Schircă Svetlana prin intermediul reprezentantului, avocatul Fală Nicolae, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi